

Spisová služba a archivování dokumentů

Nejenom v souvislosti s nedávnými kauzami nalezených a neskartovaných zdravotních karet bychom Vás rádi informovali o povinnostech vyplývajících ze zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, platného od 1. ledna 2005 (dále jen „ZASS“).

ZASS upravuje zásadu řádného vedení spisové služby původcem. Původce je definován jako „každý, z jehož činnosti dokument vznikl“. Za spisovou službu je považován celkový oběh písemností, případně jiných dokladů v organizaci, a manipulace s nimi až do uplynutí předepsaných skartačních lhůt a provedení skartace (vyřazování písemností).

Povinnost vykonávat spisovou službu mají dle § 3 odst. 1 a 2 výše uvedeného zákona veřejnoprávní původci (organizační složky státu, příspěvkové organizace, kraje, hlavní město Praha atd.) a soukromoprávní původci (podnikatelé zapsaní v obchodním rejstříku, politické strany, profesní komory atd.).

Veřejnoprávní původci jsou na základě zákona povinni vydat vnitřní předpis „Spisový a skartační řád“, který obsahuje základní pravidla pro manipulaci s dokumenty a jehož součástí je spisový a skartační plán, který zahrnuje seznam typů dokumentů rozřazených do věcných skupin s vyznačenými spisovými a skartačními znaky.

Skartačním znakem A jsou označovány tzv. archiválie, tedy dokumenty, které mají trvalou hodnotu a jsou určeny k uložení v místně příslušném státním oblastním archivu. Tyto dokumenty je třeba předat pouze v tištěné podobě; elektronická podoba záznamu nemá trvalý charakter.

Dokumenty označené skartačním znakem S jsou určeny ke zničení – skartaci. Skartačními lhůtami, např. S1, S5, S10, jež počínají běžet dnem 1. ledna roku následujícího po vyřízení písemností, se stanoví doba, během níž musejí zůstat písemnosti uloženy v příručních registraturách, ve spisovně, případně ve správním archivu. Skartační znak V, nazývaný výběrem, je odkládán k pozdějšímu posouzení po uplynutí skartační lhůty, kdy bude rozhodnuto, zda bude písemnost uložena do archivu či bude skartována.

Soukromoprávní původci nemají povinnost vydat „Spisový a skartační řád“, ovšem mají rovněž povinnost uchovávat dokumenty a umožnit výběr archiválií, avšak v omezeném rozsahu. Povinné dokumenty k uchovávaní a

následně k výběru archiválií příslušným archivem jsou stanoveny přílohou č. 1 k ZASS. Jedná se zejména o dokumenty o vzniku podnikatelského subjektu, dokumenty z vrcholového řízení podnikatelského subjektu, finanční dokumenty, výrobní program a zásadní dokumenty o zaměstnaneckých záležitostech. Členění těchto dokumentů podle výše uvedených pravidel (archiválie „A“, výběr „V“ a skartace „S“) jsou povinni soukromoprávní původci dodržet v případě rozhodnutí skartace dokumentů a při likvidaci společnosti.

V případě nedostatečných či nevyhovujících prostor pro uložení dokumentů, u nichž neuplynula skartační lhůta, je možné využít služeb soukromých archivů či komerčních spisoven. Je ovšem nutné počítat se zpoplacením této

služby. Cena za uložení na jednom běžném metru se pohybuje ve výši 1 Kč za jeden den. V případě, kdy soukromoprávní původce (např. jakákoli společnost s ručením omezeným) chce skartovat dokumenty stanovené přílohou č. 1, u nichž uplynula skartační

lhůta, musí dle ZASS zpracovat skartační návrh a zaslat jej na příslušný státní oblastní archiv. Skartační návrh zpracovaný danou společností obsahuje označení původce dokumentů, seznam dokumentů navržených ke skartačnímu řízení, jejich množství, ročník jejich vzniku a příslušný skartační „S“ znak. Současně dochází k výběru archiválií, které po odsouhlasení příslušným archivem předá původce k trvalému uložení v archivu.

Povinnost spolupráce soukromoprávního původce s příslušným zákonem potvrzuje také to, že zničení dokumentů právnickou osobou nebo podnikající fyzickou osobou, zapsanou v obchodním rejstříku, bez souhlasu příslušného státního archivu je posuzováno jako správní delikt. Těmto osobám může být uložena pokuta až do výše 250 tisíc Kč.

Vyřazování písemností je aktuálním tématem zanikajících společností likvidací. Bez doložení potvrzení územně příslušného státního oblastního archivu o projednání zabezpečení archivu a uložení dokumentů zanikající společnosti není možné podat do obchodního rejstříku návrh na výmaz likvidované společnosti. Zároveň likvidátorovi za neprovedení řádného skartačního řízení a neumožnění výběru archiválií hrozí pokuta až do výše 50 tisíc Kč.

Mgr. Jitka Ďulíková

dulikova@fucik.cz

Technická novela zákona o podnikání na kapitálovém trhu

Přirovnání právní regulace kapitálového trhu ke staveništi je příhodné v celé Evropě, v Česku však zvláště. Můžeme připomenout,

PRÁVNÍ RÁDCE

že tato oblast právní úpravy prochází pravidelně podstatnými změnami. Byť se jejich

odůvodnění tváří většinou právě opačně, nejsou zpravidla definitivní, ale naopak vyvolávají potřeby změn dalších.

Sice platí, že změny převážně diktuje evropské právo, nicméně přesto jsem toho názoru, že tuzemská legislativní aktivita v této oblasti je větší, než jaká by byla nezbytně nutná.

V poslední době byla regulace kapitálového trhu podstatně změněna přijetím nových zákonů o podnikání na kapitálovém trhu a o kolektivním investování, jež vstoupily v účinnost k okamžiku našeho vstupu do EU.

Více se dočtete o tomto tématu v článku Technická novela zákona o podnikání na kapitálovém trhu JUDr. Vlastimila Pihery, v Právním rádci č. 1/2006, který vyšel 26. 1. Ukázkové číslo zdarma si můžete objednat na adrese www.ManageWeb.cz.

ZE SBÍRKY ZÁKONŮ

• Částka 7, rozeslaná 16. 1. 2006

14. Vyhláška ČNB, kterou se upravují podklady prokazující důvěryhodnost a zkušenost osob ve vedení finanční holdingové osoby

• Částka 3, rozeslaná 6. 1. 2006

8. Sdělení Ministerstva pro místní rozvoj, kterým se uveřejňuje podle § 117 odst. 2 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, seznam krajských a obecních úřadů, které jsou stavebními úřady ke dni 1. listopadu 2005

DAŇOVÝ KALENDAŘ – LEDENÚNOR

31. 1.

Daň darovací – přiznání k dani z majetku bezúplatně nabytého ve II. pololetí právnickými osobami podle § 20 odst. 4 zákona o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí

Daň z příjmů

– a) odvod daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně za prosinec

– b) odvod částek zajištění daně za prosinec

Daň silniční – podání přiznání a platba daně za uplynulý rok, zaplacené zálohy se započtou na úhradu vypočtené daně

Daň z nemovitostí

– a) podání přiznání nebo dílčího přiznání na tento rok

– b) konec lhůty pro oznamovací povinnost změny vlastnických nebo jiných práv k nemovitostem

Pojistné na zákonné pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání za 1. čtvrtletí

8. 2.

Pojistné – je splatná záloha na pojistné na důchodové pojištění a pojistné na nemocenské pojištění OSVČ a záloha na pojistné na zdravotní pojištění OSVČ za leden

9. 2.

Spotřební daň – platba daně za prosinec 2005 (mimo spotřební daň z lihu)

Přímé použití Šesté směrnice při uplatňování DPH

Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, pravděpodobně zamotal hlavu i zkušenějším pracovníkům působícím v účetní a daňové praxi. S ryze českou vehemencí se odborníci pustili do puristických výkladů ustanovení převzatých z Šesté směrnice, která je základním pramenem práva uplatňování DPH v členských státech Evropské unie.

Nezávislost DPH na národní legislativě

Na DPH se často pohlíží v kontextu zakořeněných vazeb k účetnictví a daním z příjmů. Uplatnění nároku na odpočet DPH bývá zdůvodňováno podpůrným argumentem, že v daních z příjmů jde o daňově uznatelný náklad. Při důkladném promýšlení všech účetních a daňových souvislostí občas zapomínáme, že **DPH si po vstupu ČR do EU začala žít vlastním životem, do značné míry nezávislým na českých právních předpisech.**

Stěžejní role Šesté směrnice

Jako člen EU se ČR zavázala vtělit do českých zákonů pravidla uplatňování DPH, na nichž se shodly všechny státy EU. Převážnou většinu z nich najdeme ve směrnici Rady č. 77/388/EHS, často nazývané Šestá směrnice. **Systém DPH nastavený směrnicí lze jen v omezené míře přizpůsobovat národní legislativě,** aby byl naplněn její cíl spočívající v jednotném uplatňování DPH v EU.

Závaznost Šesté směrnice pro české subjekty

Z čeho plyne velká právní síla Šesté směrnice, v jejímž důsledku se při splnění určitých podmínek může český poplatník řídit dokonce přímo jejími ustanoveními, s nimiž je český zákon o DPH v rozporu?

Přímé využití Šesté směrnice lze dovodit z následující hierarchie právních norem. Podle článku 10 Ústavy ČR jsou vyhlášené mezinárodní smlouvy, k jejichž ratifikaci dal Parlament souhlas a jimiž je ČR vázána, součástí právního řádu. **Stanoví-li mezinárodní smlouva něco jiného než tuzemský zákon, použije se mezinárodní smlouva.** Smlouvou o přistoupení k EU a Aktem o podmínkách přistoupení publikovanými pod č. 44/2004 Sb. m. s. se ČR zavázala dodržovat právo EU, tj. i smlouvy a akty přijaté orgány EU před vstupem ČR, vč. Smlouvy o založení Evropského společenství.

Rozlišuje se primární právo EU, kterým jsou zakládající smlouvy včetně jejich pozdějších novelizací (základní je Smlouva o založení ES), vnitřní dohody mezi členy EU, smlouvy mezi EU a třetími státy. Na základě čl. 249 Smlouvy o založení ES přijímají orgány (Evropský parlament společně s Radou, Rada a Komise) sekundární právo: nařízení, rozhodnutí, směrnice, stanoviska a doporučení.

Přímá účinnost a bezprostřední aplikovatelnost práva EU plyne z čl. 249 Smlouvy o založení ES pro nařízení. U směrnice ji lze dovodit výkladem čl. 249 ve spojení s čl. 10 Smlouvy o založení ES.

Primární i sekundární právo vykládá a provádí dle čl. 220 Smlouvy o založení ES Evropský soudní dvůr. Jeho výklad a rozhodnutí jsou proto směrodatné pro korektní aplikaci všech pramenů evropského práva včetně směrnic.

Výsledek zamýšlený směrnicí

Podle čl. 249 Smlouvy platí:

„Směrnice je závazná pro každý stát, kterému je určena, pokud jde o výsledek, jehož má být dosaženo, přičemž volba formy a prostředků se ponechává vnitrostátním orgánům.“

Přímá aplikace Šesté směrnice přednostně před zákonem o DPH

Podle judikatury Evropského soudního dvora platí, že pokud národní zákon umožňuje více interpretací, je nutné zvolit **výklad podle cíle zamýšleného směrnicí.** Pokud výklad národního zákona v souladu s cílem zamýšleným směrnicí není možný (např. je zcela v rozporu se směrnicí), je možné **postupovat přímo podle směrnice.** Podmínky, které musí být splněny pro postup přímo podle směrnice, byly v oblasti DPH formulovány Evropským soudním dvorem, např. v rozhodnutí C-8/81 Ursula Becker v. Finanzamt (Münster-Innenstadt):

1. **Marné uplynutí lhůty pro implementaci** směrnice do národního práva.
2. Dostatečná přesnost a bezpodmínečnost ustanovení směrnice.
3. Přímou aplikací nebudou jednotlivci uloženy povinnosti.

Zatímco jednotlivec může proti státu prosazovat práva přiznaná Šestou směrnicí, která nebyla dostatečně implementována do národního zákona o DPH, **stát se naopak přímého účinku Šesté směrnice nemůže dovolávat.** Finanční úřad tedy není oprávněn napadnout postup plátce daně, který je v souladu s cílem zamýšleným Šestou směrnicí, ovšem v rozporu s českým zákonem o DPH. Zároveň však stát odpovídá za správnou implementaci směrnice a nemůže napadat postup plátce, který odpovídá českému zákonu o DPH, ale je v rozporu s Šestou směrnicí. Jednotlivec nemůže být postihován za to, že stát pochybil při implementaci.

Řešení rozporů mezi Šestou směrnicí a zákonem o DPH

V ČR je zvykem nedokonalou implementaci Šesté směrnice řešit na koordinačních výbořech členů Komory daňových poradců s pracovníky Ministerstva financí. Z těchto jednání vycházejí **podněty pro další novely zákona o DPH.** Souhlas MF s výkladem podle Šesté směrnice, který je v rozporu s českým zákonem o DPH, však není z hlediska přímé aplikace Šesté směrnice podstatný. Plátce může při splnění výše uvedených podmínek využít Šestou směrnicí bez ohledu na výklad MF. Musí se však vyzbrojit dostatečnou argumentací a možná i trpělivostí, aby s Šestou směrnicí v ruce

(Pokračování na stránce 3)

ManagerWeb.cz

Jediný informační portál pro
top management: www.ManagerWeb.cz

KRÁTCE

Řízení rizik v malých a středních podnicích

Malé a střední podniky ve Velké Británii podceňují řízení rizik (risk management) a proti rizikům, která jim hrozí, se dostatečně nechrání. Takto vyzněl závěr studie provedené institutem sdružujícím účetní znalce ve Velké Británii – Institute of Chartered Accountants in England and Wales (ICAEW). Studie identifikovala tři základní skupiny rizik představující hrozbu pro přežití a rozvoj firem:

- První skupinu tvoří rizika, jejichž pravděpodobnost výskytu je vysoká a dopad na obchodní společnost znatelný. Jedná se např. o ztrátu klíčových zaměstnanců či kolaps počítačové sítě a vybavení.
- Druhá skupina je tvořena riziky, která se týkají zajištění chodu a ochrany podniku, finančního řízení a kvality dodávaného zboží/poskytovaných služeb. Jako příklad lze uvést nebezpečí ztráty hlavního dodavatele či vniknutí neznámých osob do prostor společnosti.
- Třetí skupinu reprezentují rizika „nižšího významu“, jejichž výskyt je relativně málo pravděpodobný a jejich vliv na malé firmy je menší než v případě prvně jmenovaných skupin rizik. Do této skupiny rizik patří např. vliv změny úrokových sazeb.

Malé společnosti utratí ročně za řízení rizik cca 44 tisíc liber, a to včetně výdajů na interní a externí audity, pojištění a zabezpečení podniku, zatímco středně velké firmy vynaloží na tyto účely částku v průměrné výši 150 tisíc liber. V této souvislosti je třeba upozornit, že se jedná pouze o hodnoty průměrné, vyjadřující obecný stav a nelze je vztáhnout na všechny malé a střední firmy.

Výzkum dále odhalil, že 27 % dotazovaných malých a středních firem prověřuje ročně či méně často pouze obecně profil rizik, který souvisí s jejich podnikáním, a jen 19 % společností řeší jednou ročně či méně často specifické problémy vyplývající z řízení rizik. Podle doporučení ICAEW by však společnosti měly revidovat rizika, jež společnosti hrozí, resp. jež ji mohou ohrozit, každých 6 měsíců.

A jak by ve srovnání s Velkou Británií dopadly české malé a střední společnosti? Obáváme se, že výsledky by nebyly o mnoho lepší. Řízení rizik doporučujeme nepodceňovat, i když přínos takto vynaložených prostředků nemusí být na první pohled viditelný. Odhalení rizik, která společnosti hrozí, se neobejde bez analýzy silných a slabých stránek podniku včetně analýzy podnikatelského prostředí a konkurence. Pouze na taková rizika, které podnik dokáže pojmenovat a určit, je možné se připravit a zvýšit tak šanci firmy na přežití a umožnit její další rozvoj.

Zdroj: <http://www.mwlaccountants.com>

Ing. Petr Havlena, havlena@fucik.cz

(Pokračování ze stránky 2)

ustál případné pochybnosti českého správce daně. Reakci finančního úřadu lze zatím těžko předvídat. Z vyjádření MF z poslední doby je však patrné, že chápe nutnost příklonu k **výkladu v kontextu evropského práva**. Z tohoto postojů vyplývá, že postup podle Šesté směrnice v rozporu s českým zákonem o DPH by měl být v budoucnu lépe obhajitelný.

Příklady přímého použití Šesté směrnice v ČR

S podporou přímého účinku Šesté směrnice se již dosáhlo konsenzu v řadě sporných otázek, a lze proto v těchto bodech očekávat změnu zákona o DPH. Příkladem je souhlas MF se závěrem, že **poskytnutí záruky**, tj. smluvního závazku uspokojit peněžní pohledávku, pokud tak neučiní dlužník, je **osvobozeno od DPH bez ohledu na to, jaký subjekt ji poskytne**. Ustanovení § 54 odst. 1 písm. f) ZDPH nelze omezit pouze na záruky poskytnuté bankou, přestože to zákon o DPH takto definuje.

Jiným příkladem je **stanovení základu daně u plnění poskytovaných bez úplaty** pro účely nesouvisející s ekonomickou činností plátce. Přestože jej podle § 36 zákon o DPH stanoví na úrovni ceny zjištěné, MF souhlasí s výkladem podle Šesté směrnice, že za základ se považuje pořizovací cena u zboží. U služeb lze základ daně podle Šesté směrnice stanovit na úrovni celkových vlastních nákladů, tento závěr však MF nepotvrdilo jednoznačně.

Dopady zvýšení limitu vstupní ceny aut kategorie M1

Novela zákona o daních z příjmů (dále jen ZDP) s účinností od 1. ledna 2004 zavedla limit vstupní ceny osobních automobilů kategorie M1 (s výjimkou automobilů používaných provozovateli silniční motorové dopravy nebo provozovatelem taxislužby na základě vydané koncese a automobilů druhů sanitní a pohřební) pro účely daňových odpisů ve výši 900 tisíc Kč. Omezení výše vstupní ceny se týká vozidel pořízených od 18. prosince 2003. Novela ZDP s účinností od 1. ledna 2005 tento limit zvýšila na 1,5 mil. Kč. Novela pro rok 2005 žádná přechodná ustanovení neobsahuje, a zůstávají tedy v platnosti přechodná ustanovení z novely účinné od roku 2004, tj. limit vstupní ceny se vztahuje jen na automobily pořízené od 18. prosince 2003.

Dojde-li v roce 2005 k pořízení osobního automobilu kategorie M1 za vyšší cenu než 1,5 mil. Kč, bude se standardně daňově odpisovat ze vstupní ceny do výše 1,5 mil. Kč. Vychází zde však otázka, jak postupovat při odpisování automobilů pořízených mezi 18. prosincem 2003 a 31. prosincem 2004, kdy se při odpisování ve zdaň. období 2004 uplatňovala omezená vstupní cena ve výši 900 tisíc Kč. Jelikož je nutné postupovat podle aktuálního znění zákona, stanoví se daňové odpisy takového automobilu za zdaňovací období 2005 podle § 29 odst. 7 ZDP ze změněné vstupní ceny při zachování platné odpisové sazby (§ 31) nebo koeficientu (§ 32). Zároveň musí být dodrženo ustanovení, že lze odpisovat jen do výše vstupní ceny. V případě rovnoměrného odpisování podle § 31 dojde k prodloužení doby odpisování, kdy v posledním roce bude

Další průlom ve prospěch Šesté směrnice nastal v podobě zpochybnění některých podmínek dosud nezbytných pro vynětí **bezúplatně poskytnutých dáreků malé hodnoty** z předmětu DPH. MF na koordinačním výboru souhlasilo mj. s tím, že za dodání zboží se nepovažuje bezúplatné poskytnutí předmětu bez ohledu na to, zda je či není předmětem spotřební daně.

Závěrem

Z výše uvedeného plyne, že plátce je v poměrně nezáviděníhodné situaci, kdy mu již nestačí znalost českého zákona o DPH, aby obhájil svá práva zaručená Šestou směrnicí. Na znění Šesté směrnice se ve svém nedávném rozsudku odkázal Nejvyšší správní soud dokonce ve věci, která se hmotněprávně řídila dnes již neplatným zákonem č. 588/1992 Sb., o dani z přidané hodnoty, a použila její záměr jako argument pro své rozhodnutí.

V řadě případů však nejsou rozdíly tak jednoznačné, aby bylo možné přímo využít Šestou směrnicí. Správná aplikace řady pojmů plyne z výkladu Evropského soudního dvora, který je pro české plátce rovněž závazný. O tomto nepřímém účinku pojednáme v dalších vydáních Finančního Managementu.

Ing. Jana Rybáková

rybakova@fucik.cz

Ing. Tomáš Plešinger

plesinger@fucik.cz

odepsána jen částka, která nemohla být odepsána za zdaňovací období 2004 z důvodů nižšího limitu vstupní ceny. Ukažme si tento postup na následujícím příkladu:

Během zdaňovacího období byl pořízen automobil kategorie M1 s pořizovací cenou 3 mil. Kč. Účetní jednotka se rozhodla pro rovnoměrné odpisování. Tabulka ukazuje daňově účinné odpisy v jednotlivých zdaňovacích obdobích:

zdaň. období	vstupní cena	odpis. sazba	výše odpisu
2004	900 000 Kč	14,2 %	127 800 Kč
2005	1 500 000 Kč	28,6 %	429 000 Kč
2006	1 500 000 Kč	28,6 %	429 000 Kč
2007	1 500 000 Kč	28,6 %	429 000 Kč
2008	1 500 000 Kč	28,6 %	85 200 Kč
Σ 1 500 000 Kč			

Při zrychleném odpisování podle § 32 ZDP dojde za stejných výchozích podmínek ke zvýšení zůstatkové ceny ve zdaň. období 2005 o rozdíl mezi „novou“ a „starou“ vstupní cenou, v našem případě tedy o 600 tisíc Kč. Daňově účinné odpisy pak budou následující:

zdaň. období	vstupní cena	zůst. cena	koeficient	výše odpisu
2004	900 000 Kč	900 000 Kč	4	225 000 Kč
2005	1 500 000 Kč	1 275 000 Kč	5	637 500 Kč
2006	1 500 000 Kč	637 500 Kč	5	425 000 Kč
2007	1 500 000 Kč	212 500 Kč	5	212 500 Kč
Σ 1 500 000 Kč				

Ing. Jiří Jindra

jindra@fucik.cz

HLAVNÍ TÉMA:

Zaměstnanecké benefity v kontextu finančního řízení podniku

Ukázkové číslo ZDARMA si objednejte na
233 071 197 nebo predplatne@economia.cz

Tiskopisy k daním z příjmů 2005

Všem poplatníkům daně z příjmů fyzických osob bez ohledu na druh a zdroj příjmů je určen jeden tiskopis. Formulář typu A pro poplatníky s příjmy pouze ze závislé činnosti byl zrušen.

Pro plátce daně, kteří zaměstnávali v roce 2005 nerezidenty, je novou povinnou přílohou tiskopisu vyúčtování k dani z příjmů tiskopis „Přehled souhrnných údajů zaznamenaných na mzdových listech poplatníků uvedených v § 2 odst. 3 zákona o daních z příjmů“.

Nový je tiskopis „Žádost podle § 35d odst. 9 zákona o daních z příjmů, o poukázání chybějící částky vyplacené plátcem daně poplatníkům na doplatku na daňového bonusu z ročního zúčtování záloh a daňového zvýhodnění“.

V novém tiskopisu přiznání k dani z příjmů právnických osob jsou zohledněny odčitatelné položky od základu daně na realizaci projektů výzkumu a vývoje (přílohy Fa a Fb), slevy při pořízení nových registračních pokladen nebo za provedení technického zhodnocení pokladen dosud používaných a v příloze B tiskopisu byla zavedena evidence nové odpisové skupiny hmotného majetku Ia.

Společné zdanění manželů

Podrobný postup při uplatnění společného zdanění manželů zveřejnilo MF na svých webových stránkách.

Nové prohlášení zaměstnanců

Vzhledem k novým slevám na dani nahrazujícím nezdanitelné částky základu daně je nutné, aby na zdaňovací období 2006 podepsali zaměstnanci u zaměstnavatele nový tiskopis prohlášení poplatníka daně z příjmů fyzických osob nejpozději do 15. 2. 2006.

Úroky z úvěrů na bydlení

Od roku 2006 si poplatníci o zaplacené úroky z úvěrů na financování bytových potřeb sníží základ daně až po uplynutí zdaňovacího období. Byl tedy opuštěn dosavadní systém odpočtu nezdanitelné části základu daně ve výši 1/12 předpokládaného ročního úroku od měsíčních záloh na daň.

Základ daně pro účtující dle IAS

MF pokynem D-295 sděluje účetním jednotkám postup pro zjištění základu daně u účetních jednotek účtujících a sestavujících účetní závěrku podle IAS.

Odpočet ztrát dcer od zisku mateřské společnosti

Režim snížení daní skupiny firem, který neumožňuje mateřské společnosti odečíst od zdanitelného zisku ztráty jejich dceřiných společností se sídlem v zahraničí, je podle rozsudku Evropského soudního dvora (dále „ESD“) z nedávné doby v zásadě slučitelný s právem EU. Tento režim je však v rozporu se svobodou usazování, pokud neumožňuje mateřské firmě daňové uplatnění ztrát vzniklých dceřiným firmám-nerezidentům, přestože tyto ztráty nebyly a nebudou moci být uplatněny ve státě sídla dceřiných společností.

Fakta o případu

Firmy, které mají dceřiné společnosti v jiných členských státech EU, s napětím čekaly na verdikt ESD ve věci Marks & Spencer. Ten byl vydán dne 13. 12. 2005 v rozhodnutí C-446/03.

Mateřská společnost Marks & Spencer se sídlem ve Velké Británii si snižovala v souladu s britskými daňovými zákony svůj zdanitelný zisk o ztráty vzniklé britským dceřiným společností. Požádala britské daňové orgány o možnost snížení daňové povinnosti celé skupiny tím, že si proti zisku započte ztráty vzniklé v dceřiných společnostech, které nemají sídlo ve Velké Británii a nevykonávají v ní podnikatelskou činnost. To však britské daňové předpisy neumožňují, a proto ji nebylo vyhověno. Společnost Marks & Spencer podala žalobu k soudu, který následně požádal ESD o rozhodnutí ve věci předběžné otázky, zda se britské daňové zákony slučují se svobodou usazování upravenou Smlouvou o ES.

Rozsudek ESD

Podle rozsudku ESD právo Evropského společenství obecně nebrání britským daňovým zákonům upravovat uplatnění ztrát výše zmíněným způsobem. Připomíná však, že i když přímé daně spadají do pravomoci jednotlivých členských států, ty musí dodržovat unijní právo. Konstatuje, že je v rozporu se svobodou usazování, pokud britské daňové právo zachází odlišně se ztrátami vzniklými dceřinými společnostmi se sídlem ve V. Británii a se ztrátami dceřiných společností, která není rezidentem.

Toto omezení je možné pouze tehdy, pokud je jeho motivem obecný zájem a cíl slučitelný se Smlouvou o ES. Prostředky k dosažení cíle musí být přiměřené. Podle ESD britské daňové předpisy sledují legitimní cíle, pokud jde o:

- ochranu vyváženého zacházení se zisky a ztrátami v rámci daní, systému a rozdělení pravomocí k výběru daně mezi členskými státy,

- zamezení dvojího uplatnění ztrát,
- zamezení daňového úniku tím, že by ztráty dceřiných firem byly převáděny na firmy se sídlem v členských státech, kde je nejvyšší daňová sazba, a nebyly by uplatněny ve státech sídla dceřiných firem.

Britské daňové právo však **nedodrží zásadu proporcionality a překračuje míru opatření nezbytných pro dosažení těchto cílů** v situaci, kdy:

1. dceřiná společnost-nerezident vyčerpala možnosti zohlednit ztráty ve státě svého sídla jak ve zdaňovacím období, kterého se týkala žádost o snížení daní, tak v rámci předcházejících zdaňovacích období
2. a zároveň nemohou být tyto ztráty zohledněny v jejím státě sídla v rámci budoucích zdaňovacích období buď ji samotnou, nebo třetí osobou, zejména v případě převodu dceřiné společnosti na tuto třetí osobu.

Prokáže-li tedy mateřská společnost-rezident, že její dceřiná firma nemůže ani nebude moci uplatnit své ztráty v jiném členském státě, je v rozporu se svobodou usazování vyloučení možnosti odečíst její ztráty mateřskou společností. Zacházejí-li totiž britské daňové zákony odlišně se ztrátami vzniklými v dceřiných společnostech-rezidentů a dceřiných společnostech-nerezidentů, odrazují od zřizování dceřiných společností v jiných členských státech.

Dopady rozhodnutí

Přestože ESD potvrzuje, že přímé zdanění zůstává v kompetenci jednotlivých členských států, tímto rozsudkem stanovil pro tento předpoklad celou řadu podmínek. Ty umožňují využití principu svobody usazování na odpochy ztrát mezi jednotlivými členskými státy a vytvářejí prostor pro žaloby dalších nadnárodních firem.

Použití v ČR

Tento systém, a tudíž ani rozsudek se nedají použít v ČR, protože v českém daňovém právu nejsou zakotveny principy koncernového zdanění. Přesto může předznamenávat posun k harmonizaci přímých daní v rámci EU, kterému se doposud řada členských států bránila. A to by se pochopitelně dotklo i našich daňových zákonů.

Ing. Jana Rybáková
rybakova@fucik.cz

Zdroj: Rozhodnutí ESD č. C-446/03,
tisková zpráva č. 107/05

Newsletter Finanční Management vydává Economia, a.s.,
ve spolupráci s auditorskou a poradenskou firmou

Fučík & partneři

www.fucik.cz, tel.: 234 035 600

Novela zákona o zaměstnanosti

Dnem 1. 1. 2006 vstoupila v platnost novela zákona o zaměstnanosti, která rozšiřuje možnosti zprostředkování zaměstnání, zpřesňuje oznamovací povinnost uchazeče o zaměstnání, absolventům opět za určitých podmínek umožňuje pobírat podporu v nezaměstnanosti, rozšiřuje možnost rekvalifikace a dále rozšiřuje příspěvky pro zaměstnavatele při vytváření nových pracovních míst.

Ceny mezi spojenými osobami

Od 1. 1. 2006 byl do zákona o daních z příjmů doplněn § 38nc, který upravuje závazné posouzení způsobu, jakým byla vytvořena cena sjednávána mezi spojenými osobami. Pokyn D-292 Ministerstva financí upravuje, pro jaké vztahy je posouzení vydáváno, komu předložit žádost a co má obsahovat, postup daňové správy při vydání rozhodnutí apod.

Zároveň vydalo MF pokyn D-293, který má poplatníkům sloužit jako doporučení pro rozsah dokumentace k tvorbě převodních cen mezi spojenými osobami.

Nový zákon o daních z příjmů

Ministerstvo financí sestavilo expertní skupinu, která bude pracovat na návrhu nového systému zdanění příjmů a majetku. Výsledky její práce by měly být zveřejněny do 31. 7. 2006. Počítá se s vydáním zcela nového zákona o daních z příjmů.

DPH u stavebních prací

U bytové výstavby je v ČR do 31. 12. 2007 udělena výjimka, podle které lze uplatnit sníženou sazbu DPH. Prodloužení přechodných období pro stavební práce a dodání tepla již Evropská komise uznala. ČR však vetovala rakouský návrh od roku 2008 do konce roku 2010 zdaňovat sníženou sazbou DPH pouze rekonstrukce a opravy bytů a domů určených k bydlení. Výstavba nových bytů a domů a dodání tepla by musely být k 1. 1. 2008 přesunuty do základní sazby DPH.

DPH u sportovních činností

Od 1. 1. 2006 podléhají 5% sazbě DPH služby posiloven a kondičního cvičení, provoz saun, tureckých lázní a parních lázní. Jde pouze o uvedené činnosti z SKP 93.04. Podle MF musí fitcentra činnosti podléhající 5% i 19% DPH evidovat a účtovat samostatně. Pokud nejsou schopna činnosti rozlišit, bude jejich činnost jako celek podléhat 19% sazbě daně.

Zveme vás na odborný seminář

Úspěšné řízení podniku
od strategie po „controlovanou“ realizaci

Controller-Institut
Controlling & Finance

22. 2. 2006, Praha

Více informací: <http://www.controlling.cz/event.aspx?id=184>

FINANČNÍ MANAGEMENT - PDF servis vydavatelství ECONOMIA a auditorské firmy FUČÍK & partneři, s.r.o. Registrován pod ISSN 1214-9799. Kontakt: <http://www.fucik.cz>, ff@fucik.cz. Pod Višňovkou 33, 140 00 Praha 4, tel.: 234 035 600, fax: 234 035 601. Vychází jednou za 14 dní. Redakce: On-line divize odborného tisku, Economia, a.s., Dobrovského 25, 170 55 Praha 7. Michal Fialka, šéfredaktor, tel.: 233 071 416, fax: 233 072 012, michal.fialka@economia.cz, Lukáš Zita, manažer inzerce, tel.: 233 071 781, lukas.zita@economia.cz, Renata Němcová, sekretariát, tel.: 233 071 471, fax: 233 072 015, renata.nemcova@economia.cz. PŘIHLÁŠENÍ-ODHLÁŠENÍ PDF SERVISU: pdf.financnimanagement@economia.cz. © Všechna práva vyhrazena. Bez předchozího písemného souhlasu Economia, a.s., je zakázána jakákoliv další publikace, přetištění nebo distribuce (tištěnou i elektr. formou) jakéhokoli materiálu nebo částí materiálu zveřejněného v tomto PDF servisu.